

IOSS-erikorra kasutajaks registreerimine

Avalduse esitamise teenus avati 1. aprillil 2021.

IOSS-erikorra kasutamine on vabatahtlik. Alternatiivina jääb võimalus kasutada tavapäraseid impordiprotseduure.

Eesti juriidiline isik (käibemaksukohustuslane) saab avalduse esitada **e-teenuste keskkonnas e-MTA**, valides seal „Registrid ja päringud” – „Registreerimine” – „E-kaubanduse ja teenuste erikordade kasutajaks registreerimine (OSS/IOSS)”. Avalduse esitamiseks peab juriidilise isiku esindusõiguslik isik andma volitatud esindajale vajalikud pääsuõigused. **Pääsuõigused ja pääsuõiguste paketid e-kaubanduse ja teenuste erikordade (OSS/IOSS) teenuse kasutamiseks**

Avalduse lisamisel avaneb valik, millist liiki avaldust isik esitada saab. Valikus on kolm IOSS-avalduse liiki:

1. impordi erikord (IOSS, kaubad, IM-number);
2. vahendaja avaldus (IOSS, kaubad, IN-number);
3. vahendatava avaldus (IOSS, kaubad, IM-number, avalduse esitab vahendaja vahendatava nimel).

IOSS erikorda saavad kasutada maksukohustuslased, kes tegelevad ühendusevälistest riikidest imporditud kaupade kaugmüügiga ELis asuvatele lõpptarbijatele.

Ühendusevälise riigi ettevõtja, kellel puudub ELis asu- või tegevuskoht, saab erikorda kasutada vahendaja kaudu, kes on kohustatud vahendatava eest ja nimel täitma erikorras sätestatud kohustusi. Erandina ei pea vahendajat määrama kaugmüügiga tegelev sellise ühendusevälise riigi isik, kelle asukohariigiga on EL sõlminud käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitleva vastastikuse abi lepingu. Praegu on ELil niisugune leping sõlmitud üksnes Norraga.

IOSS-erikorraga liitumiseks esitab ettevõtja avalduse (valib avalduse liigiks „Impordi erikord”) ning talle antakse registreerimisnumber (IOSS importööri number, tähekombinatsiooniga „IM”), mida kasutatakse üksnes IOSS erikorra rakendamisel.

Erikorda rakendatakse alates päevast, kui isikule on antud IOSS-erikorra registreerimise number.

Kui isik soovib tegutseda vahendajana erikorra tähenduses, siis ta täidab esmalt avalduse liigina vahendaja avalduse. Kui isik vastab **vahendajaks registreerimise tingimustele**, siis saab ta vahendaja numbri (tähekombinatsiooniga „IN”, tuleneb ingl *intermediary*). Seejärel on vahendajal võimalik esitada avaldusi vahendatavate lisamiseks. Iga vahendatava jaoks väljastatakse vahendajale eespool nimetatud IOSS importööri number (tähekombinatsiooniga „IM”), mis märgitakse tollideklaratsioonile. Kui vahendajal endal on tehinguid, mida erikorra alusel deklareerida, siis nende tehingute kajastamiseks esitab ta IOSS-erikorra avalduse enda nimel, millega talle antakse IM-number.

Registreerimisriik edastab IOSS-erikorra registreerimisnumbri kõigi ELi riikide maksuhalduritele ja see number kehtib kogu ELis.

IOSS-numbrite andmebaas ei ole avalik, see on kättesaadav vaid tolliasutustele, kes kontrollivad numbri kehtivust automaatselt selle andmebaasi alusel. Kui tollideklaratsioonil märgitud number on kehtiv, lubab toll imporditava kauba vabasse ringlusse ilma käibemaksu tasumist nõudmata. Kaupa tollile deklareeriv isik (nt postioperaator, kullerfirma, tolliagent jne) ise ei saa kontrollida IOSS-numbri kehtivust.

Viimati uuendatud 15.01.2026